

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPĂ JUDEȚEANĂ
11 martie 2017

DISCIPLINA ECONOMIE

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(26 de puncte)

Se dă următorul text:

Întreprinzătorii sunt sursa de schimbare a societății. Întreprinzătorii sunt oameni care percep distanțele dintre ceea ce este și ceea ce ar putea fi și oportunitățile de a scoate profit de pe urma reducerii acelor distanțe. Dobândesc controlul asupra resurselor pe care trebuie să le folosească pentru a reduce acele distanțe angajând resurse de la alți patroni. Aceștia le predau controlul asupra resurselor pe care le posedă în schimbul unor plăți. Suma acestor plăți, alături de valoarea estimată a costurilor de oportunitate ale întreprinzătorului, este costul total al întreprinzătorului. Diferența dintre aceste costuri și venitul total obținut din proiect este profitul întreprinzătorului – sau pierderea, dacă percepția lui a fost una greșită. (...) Profitul și pierderea se nasc din incertitudine și nu pot exista în absența incertitudinii. (P. Heyne, P. Boettke, D. Prychitko, Modul de gândire economic)

Pornind de la acest text, realizați un comentariu de aproximativ trei pagini, prin care să analizați rolul întreprinzătorilor într-o economie de piață.

În realizarea comentariului, veți avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea semnificației noțiunilor economice de „întreprinzător”, „cost de oportunitate”, „costuri totale”, „venituri totale” și de „profit”;
- explicarea ideii exprimate de fragmentul de text citat;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat cu privire la ideea potrivit căreia într-o societate „întreprinzătorii sunt sursa de schimbare a societății”;
- argumentarea pro sau contra ideii potrivit căreia „profitul și pierderea se nasc din incertitudine”.

Notă: Se punctează utilizarea adecvată a limbajului de specialitate și calitatea redactării comentariului.

SUBIECTUL II

(20 de puncte)

A. Construiți un exemplu concret (cu valori numerice) prin care să ilustrați faptul că, dacă celelalte condiții rămân neschimbate, creșterea ratei dobânzii pe piața monetară determină modificarea cursului obligațiunilor, precizând explicit sensul acestei modificări.

10 puncte

B. Construiți un exemplu concret (cu valori numerice) prin care să ilustrați modificarea încasărilor înregistrate pe o piață cu cerere inelastică, în măsura în care producătorii decid creșterea prețurilor.

10 puncte

SUBIECTUL III

(20 de puncte)

Un consumator își acoperă nevoile de petrecere a timpului liber prin consumul de cărți și vizionarea de filme, în mod curent consumând trei cărți și patru filme lunar, prețul mediu al unei cărți fiind de 40 lei, iar prețul unui bilet de intrare la film de 20 lei. Datele privind totalitatea posibilităților sale de consum sunt următoarele:

Cantitatea (doze)	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Utilitate totală cărți	400	760	1080	1280	1440	1520	1580	1620	1640
Utilitate totală filme	180	340	480	600	690	750	780	805	820

Se cere, precizând explicit raționamentele și algoritmi de calcul:

- A. utilitatea totală obținută de consumator prin consumul curent de cărți și filme, precizând explicit algoritmul prin care ați determinat mărimea acesteia;
- B. combinația dintre cele două bunuri care prin consum îi va furniza consumatorului o utilitate maximă, în condițiile în care consumatorul decide majorarea bugetului alocat cu 50%, precum și sporul de utilitate totală obținut față de situația inițială.

SUBIECTUL IV

(24 de puncte)

Un producător, cu cicluri trimestriale de producție, obține de-a lungul anului 2015 o producție de 1.000 buc. dintr-un bun în cadrul fiecărui ciclu de producție, cheltuielile materiale directe aferente fiind de 2 mil. lei, iar cele indirecte de 1 mil. lei. Cheltuielile lunare cu forța de muncă au fost de 1 mil. lei, agentul economic utilizând un capital fix de 40 mil. lei, amortizabil în 8 ani. În anul 2016, agentul economic reușește creșterea producției cu 25%, ceea ce atrage după sine o creștere a cheltuielilor totale cu 10%. Având în vedere că prețul practicat în 2015 a fost de 8.000 lei/buc., iar în 2016 acesta se reduce cu 5%, se cere:

- A. costul marginal și costul unitar în 2015 și 2016;
- B. rata rentabilității înregistrată de agentul economic în 2015 și 2016, în condițiile în care întreaga producție este vândută;
- C. rata profitului determinată la cifra de afaceri în 2015 și în 2016, în condițiile în care întreaga producție este vândută, precum și variația procentuală a evoluției acesteia în 2016 față de 2015.

Notă: În realizarea calculelor se vor reține primele două zecimale.

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPĂ JUDEȚEANĂ
11 martie 2017

DISCIPLINA ECONOMIE
BAREM DE NOTARE ȘI DE EVALUARE

SUBIECTUL I (26 de puncte)

Conținut: 20 puncte

- prezentarea semnificației noțiunilor economice de „întreprinzător”, „cost de oportunitate”, „costuri totale”, „venituri totale” și de „profit” 5x1 punct = **5 puncte**
- explicarea adecvată a situației prezentate în fragmentul de text **5 puncte**
- exprimarea unui punct de vedere argumentat cu privire la ideea potrivit căreia într-o societate „întreprinzătorii sunt sursa de schimbare a societății” **5 puncte**
- argumentarea pro sau contra ideii potrivit căreia „profitul și pierderea se nasc din incertitudine” **5 puncte**

Redactare: 6 puncte

- utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **2 puncte**
- încadrarea comentariului în limita de spațiu precizată **1 punct**
- calitatea organizării ideilor **1 punct**
- demonstrarea abilităților de analiză și de argumentare **2 puncte**

SUBIECTUL II (20 de puncte)

- A.**
- 5 puncte pentru construirea exemplului numeric pentru momentul T_0 **4 puncte**
 - 5 puncte pentru construirea exemplului pentru momentul T_1 **4 puncte**
 - 2 puncte pentru precizarea explicită a sensului modificării: *se reduce* **2 puncte**
- Notă:** Se vor puncta oricare modalități corecte și complete de rezolvare explicită a cerințelor subiectului.
- B.**
- 5 puncte pentru construirea exemplului numeric pentru momentul T_0 **4 puncte**
 - 5 puncte pentru construirea exemplului pentru momentul T_1 **4 puncte**
 - 2 puncte pentru precizarea explicită a sensului modificării: *cresc* **2 puncte**
- Notă:** Se vor puncta oricare modalități corecte și complete de rezolvare explicită a cerințelor subiectului.

SUBIECTUL III (20 de puncte)

- A.**
- 4 puncte pentru precizarea utilității totale obținute: 1680 **4 puncte**
 - 4 puncte pentru explicitarea modului efectiv de calcul și calcul **4 puncte**
- B.**
- 4 puncte pentru precizarea combinației dintre cele două bunuri în noua situație: 5 cărți și 5 filme **4 puncte**
 - 4 puncte pentru precizarea sporului de utilitate totală obținut: 450 **4 puncte**
 - 4 puncte pentru explicitarea modului efectiv de calcul și calcul **4 puncte**

SUBIECTUL IV (24 de puncte)

- A.** câte 3 puncte pentru fiecare rezultat corect: costul marginal = 2.900 lei/buc. suplimentară; costul total mediu în 2015 = 7.250 lei/buc.; costul total mediu în 2016 = 6.380 lei/buc.
3x3 puncte = **9 puncte**

Notă: În situația în care candidatul nu obține valorile corecte din cauza unor greșeli de calcul se acordă câte 1 punct din cele 3 puncte posibile.

- B.** câte 3 puncte pentru fiecare rezultat corect: rata rentabilității în 2015 = 10,34%; rata rentabilității în 2016 = 19,12%
2x3 puncte = **6 puncte**

Notă: În situația în care candidatul nu obține valorile corecte din cauza unor greșeli de calcul se acordă câte 1 punct din cele 3 puncte posibile.

- C.** câte 3 puncte pentru fiecare rezultat corect: rata profitului determinată la cifra de afaceri în 2015 = 9,37%; rata profitului determinată la cifra de afaceri în 2016 = 16,05%; variația ratei profitului determinată la cifra de afaceri = crește cu 71,29% sau crește cu 6,68 puncte procentuale

3x3 puncte = **9**

puncte

Notă: În situația în care candidatul nu obține valorile corecte din cauza unor greșeli de calcul se acordă câte 1 punct din cele 3 puncte posibile.

Oficiu: 10 puncte